

THE SENTINEL GAZETTE

Secció d'opinió de dissabte: Dues maneres de mirar

LA CRISI DE CEUTA

Per John News (Des de Llançà)

THE ANCHOR (L'Àncora)

Assegut vora les aigües tranquil·les del cap de Creus un matí de mitjans de setembre, resulta molt fàcil caure en la temptació de les abstraccions pacífiques. No obstant això, com a antic corresponsal que va veure com s'enfonsaven les fronteres balcàniques als anys noranta, sé perfectament que l'ordre no es manté només amb bones intencions. Ceuta no és un simple accident geogràfic a la costa nord-africana; és la prova de foc de si el model socialdemòcrata europeu pot sobreviure a la seva pròpia reticència a fer complir la llei.

Quan centenars de migrants, inclosos adolescents vulnerables, salten la tanca de Ceuta, l'instint de l'esquerra tradicional és convertir el procés legal en un santuari. Però siguem honestos: quan les institucions democràtiques renuncien a gestionar les seves fronteres amb eficàcia —preferint eternitzar les repatriacions en un laberint de litigis administratius—, no estan eliminant la crueltat. Només la subcontracten. Deixen el discurs en mans de l'extrema dreta en una safata d'argent, mentre entreguen la logística als traficants d'éssers humans.

A Dinamarca, els socialdemòcrates van entendre aquesta dolorosa paradoxa: si l'esquerra moderada no protegeix la integritat de l'Estat i el seu contracte social, l'opinió pública acabarà contractant piròmans polítics perquè ho facin en el seu lloc. Retornar els migrants —inclosos els menors, sempre que es faci en coordinació verificada amb els serveis de protecció familiar marroquins— no és un acte d'hostilitat. És el nivell bàsic de la responsabilitat d'Estat.

Com George Orwell, un escriptor que coneixia bé tant l'esquerra com la necessitat de les realitats dures, va assenyalar encertadament als seus assajos: «Tots som capaços de creure coses que sabem que no són certes i, després, quan finalment es demostra que estàvem equivocats, tergiversar descaradament el que havíem dit per tal de demostrar que teníem raó.». Certa gent sembla sentir un cert confort psicològic pensant que ignorar el control fronterer protegeix els drets humans. En realitat, el que fa és desestabilitzar les comunitats d'acollida i deixar els mateixos migrants en uns llimbs precaris. Retornar algú a un veí estable i sense guerra com el Marroc no és una violació de la decència humana; és el requisit previ per mantenir la nostra pròpia societat prou sencera com per poder ajudar algú.

THE HORIZON (L'Horitzó)

Des del la mateixa talaia, a Llançà, veient com els pescadors locals reparen les xarxes, recordo que qualsevol estructura és només tan forta com el seu nus més feble. Si **L'Àncora** ens recorda la necessitat de l'estabilitat estatal, **L'Horitzó** ha de fer una pregunta més simple i incòmoda: què li passa a una democràcia quan decideix que les seves pròpies garanties legals són només «burocràcia» prescindible?

L'argument a favor dels retorns ràpids a Ceuta sona d'allò més assenyat quan es formula des d'un despatx amb aire condicionat a Madrid o Westminster. Ens diuen que el Marroc no està en guerra i que les famílies esperen a l'altre costat. Tanmateix, qualsevol persona que hagi passat una tarda pels carrers polsosos de Nador o Tànger sap que la «estabilitat» sobre el paper no equival a seguretat per a un jove de disset anys desesperat. Els obstacles legals incorporats al dret espanyol no es van dissenyar per frustrar la policia; es van aconseguir després de dècades de dictadura per assegurar que cap individu —independentment d'on hagi nascut— pugui ser tractat com a bestiar.

Desmuntar aquestes garanties en nom de l'eficàcia és entrar en un terreny extremadament perillós. Quan retornem menors sense una revisió judicial individualitzada i exhaustiva, no estem practicant una «governança pragmàtica». Estem fent un exercici de comoditat moral.

El filòsof francès Paul Ricoeur va escriure que la justícia comença quan reconeixem el rostre de l'«altre» no com una estadística, sinó com un candidat a la dignitat. Una vegada que un Estat democràtic decideix que esquivar els drets humans a la frontera és acceptable perquè les xifres són aclaparadores, altera el seu propi ADN moral. El perill no és només que violem els drets dels qui són a la tanca sinó que, a més, eduquem les nostres pròpies institucions en la indiferència. Si defensem les fronteres abandonant els mateixos principis que fan que valgui la pena defensar la nostra societat, ja haurem afirmat la nostra rendició davant el cinisme que diem combatre.